

ad locum ire: quod uero hic dicit, [Ecce ego uobiscū
sum omnibus diebus usq; ad consummationē seculi]
ad maiestatem pertinet diuinitatis, per quam ubiq; est
præsens, ubiq; totus, nec in tēpore accedit, uel in tem-
pore recedit, sed semp æqualiter, semp ineffabiliter
manet, sicut ei per Psalmistā dicitur: **Tu idem ipse es** psalm. 102
& anni tui non deficient. Cum uero usq; ad consum-
mationem seculi cum apostolis se manere pmissit,
om̄dit usq; ad cōsummationē seculi nō deesse futuros
electos, cum quibus ipse manere dignetur. Cum em̄
multo longiora tempora post apostolos futura es-
sent usq; ad consummationem, nō putanda est hæc
pmissio ad solos apostolos pertinere, sed ad omnes
electos, qui usq; ad cōsummationē seculi futuri sunt,
iuxta quod alibi ipse ait: **Prædicabitur hoc euange-** Matt. 24
lium omnibus gentibus, & tunc ueniet finis.

SABBATO POST
pascha. Iohannis XX.

In illo tēpore Vna sabbati Maria Mag-
dalene uenit mane, cum adhuc tenebræ es-
sent, ad monumentum. Et reliqua.

Si quis huius mulieris præteritas actiones cū
pregenti lectione conferat, quātum misericors de-
us erga cōuersos peccatores sit, cognoscat. Hæc
est em̄ illa mulier, quæ (ut Lucas ait) cū esset in ciui-
tate peccatrix, ut cognouit quod Iesus accubuisset in Luc. 7
domo Simonis leprosi, attulit alabastrū unguenti, &
stās retro secus pedes dñi, lachrymis cœpit rigare pe-
des eius, & capillis suis tergebat, & osculabatur pedes

Marc. vii. eius, & unguento ungebat. Hæc est de qua Marcus scribit, Surgens autem Iesus mane prima sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalene, de qua eiecerat septem dæmonia. Sed quia iuxta saluatoris uocem dimissa sunt ei peccata multa, quæ dilexit multum, in ipso dilectionis seruire usque ad passionem domini perseverauit, nec a mortuo potuit separari, quæ uiuentem summo dilexerat amore. Denique (ut euangelistæ referunt) mox ut dominum in monumento positum uidit, emit aromata, & mane prima sabbati ante lucem (ut præsens euangelij lectio narrat) ad sepulchrum domini uenit. Et cum sexus fœmineus timidus esse soleat ad ambulandum in tenebris, nihil ista metuit, quæ toto corde dominum dilexit. Erat enim in illa perfecta charitas, quæ foras mittit timorem. Sed quæritur, quare Iohannes dicat, Maria Magdalene uenit mane cum adhuc tenebræ essent ad monumentum, Marcus uero dicat eam uenisse ualde mane, orto iam sole. Ad quod simpliciter respondere possumus, quia potuit fieri ut primum sola ante lucem ad monumentum uenerit, propter amoris magnitudinem, & postea orto sole cum duabus eiusdem nominis fœminis iterum ad monumentum redierit. Non enim semel in die, sed frequenter ad domini monumentum sanctæ mulieres uenisse putandæ sunt. Siue certe quod Iohannes dicit, uenisse eam cum adhuc tenebræ essent ad monumentum, & Marcus orto iam sole, unus partes orientis, alter occidentis describit. Quotidie enim oculis cernimus, quia cum sol concauas terrarum partes relinquens, primo crepusculo terris lucem reddere incipit, ita fit lux in oriente, ut tenebræ non desint in occidente. Et quod ait Iohannes, cum adhuc tenebræ essent, partes occidentis attendit:

quod uero Marcus dicit, orto iam sole, partes orientis considerauit. Spiritualiter uero tenebræ in corde mulieris erant, cum ad dñi uenit monumentū: quia resurrectionis eius ignara, uiuentem inter mortuos requirebat. Tunc aut̄ in eius mente sol ortus est, qñ eum non solum resurrexisse uidit, sed etiam credidit.

Et uidit lapidem sublatū a monumento. Qualiter uel qñ reuolutio huius lapidis facta sit, Mathæus manifestius describit, dicens: Angelus quippe dñi descendit de cælo, & accedens reuoluit lapidem, & sedebat super eū. Vbi non putandū est, qd dñm in resurrectione angelus iuuerit, sed ad hoc lapidē reuoluit, ut eius resurrectionē factā hoībus demonstraret. Sed mulier postquā lapidē à monumento sublatum uidit, quia dominum nōdum resurrexisse credebatur, furatum credidit, atq; festina quod uidit discipulis nūciauit. Hæc est ueraciter, quæ in Canticis canticoꝝ uoce ecclesiæ dicit: In lectulo meo p noctem quaesui quē diligit anima mea. quaesui illū, & nō inueni. Surgā & circuibō ciuitatē, quærens quem diligit anima mea. Inuenerūt me uigiles q custodiūt ciuitatē. Num quē diligit anima mea uidistis? Et factū est dū pransissem illos, inueni quē diligit anima mea. Teneam illū nec dimittā, donec introducā in domū patris mei, & in cubiculū genitricis meæ. Vñ & subdit: **Lucurrit ergo et uenit ad Simonem Petrū, & ad alium discipulū quem amabat Iesus,** & dicit eis: Tulerunt dñm meū de monumento, & nescimus ubi posuerunt eū.] Quod cū audissent, illi p cæteris cucurrerūt, q præ cæteris amauerunt, Petrus. s. & Iohānes, cuius ē hoc euāgelium. Vñ & benedicit: [Exiit ergo Petrus & ille alius discipulus, & ue-

Canticis

nerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul, & ille alius discipulus p̄cucurrit citius Petro, & uenit primus ad monumētum. Et cum se inclinasset, uidit posita linteamina, nō tñ introiuit. Venit ergo Simō Petrus sequēs eū, & intrauit in monumentū. Et uidit linteamina posita, & sudariū qđ fuerat super caput eius, non cū linteaminibus positū, sed separatim inuolutum in unum locū.] Cursus autem iste discipulorū à mysterio uacuus non est putandus. Non em̄ se Iohannes priorē uenisse & non intrasse dixisset, si in ipsa sua trepidatiōe mysterium deesse sensisset. Per duos ergo discipulos spiritualiter duo ordines populi pr̄figurantur, Iudæorū scilicet & gentiū. Per Petrum autē seniorē, significatur gētilis populus: p̄ iuniorem uero Iohānem, synagoga Iudæorū. Prior ergo Iohannes cucurrit, sed in monumentum nō intrauit: quia in cognitiōe dei & noritia legis prior synagoga fuit, sed ad fidem intrare renuit. Venit autē Simon Petrus sequēs eum, & intrauit. quia gentilis populus post dñi incarnationem conuersus, tardius quidem uenit, sed prius ad fidē intrauit, iuxta illud quod ait in euāgelio dñs: Erunt primi nouissimi, & nouissimi primi. Et uidit linteamina posita & sudarium quod fuerat super caput eius, non cum linteaminibus positum, sed separatim inuolutū in unum locum.] Quid per linteamina, nisi bonæ actiones significantur: Linteum nāq, quod cū labore texitur, sed cum decore induitur, bonorū actiones significat: quæ cum studio pij laboris p̄ficiuntur, sed cū decore animæ induuntur, de quibus ecclesiæ uoce per p̄phetam dicitur: Viuo ego, dicit dñs, quia omnibus his uelut ornamento uestieris. Per sudariū uero,

tum quo sudor laborantiū tergi solet, unde & nomē
 accepit, labor dñicæ passionis exprimitur. **Vnde &**
ipse per Prophetam: Laboraui clamans, rauca facta Psal. 68
sunt fauces meæ. Aliter: Per sudarium quod sup
caput eius positū fuerat, eius diuinitas intelligi potest.
Capur namq; Christi (ait Apostolus) deus est. Quod 1. Cor. 12
separatim inuenitur, q̄a creator oēm creaturā excel
lit. Non ergo cū lintheaminibus, sed separatim in unū
locum sudarium capitis dñi inuenitur: quia dñi pas
sio longe à nostra passione dissimilis fuit, quoniam
quod nos cum peccato uix portamus, ille sine pctō
per tulit: & nos quidem pro nobis ipsis tribulatio
nes patimur, ille autem pro nobis, & nō pro se passus
est. Bene aut̄ inuolutū inueniri dicitur. Lintheum em̄
quod inuoluitur, eius nec initium nec finis uidetur.
Et q̄a hic, qui passus ē in humanitate, nec initū nec
finē haberet in diuinitate, recte sudariū capitis eius
inuolutum inuenitur. Recte etiam in uno loco inue
niri dicitur: q̄a in scissura mentium dñs non est, sed in
illorū cordibus habitat, q̄ puro corde unitatem reti
nent. Vnus em̄ dñs, unitatem diligit. Vnum ergo di
uidi non potest, q̄a ubi diuisio est, Christus inhabita
re non ualet: qm̄ ipse est, qui facit inhabitare unani
mes in domo. Vnde & de primitiua ecclesia dicitur: Psal. 67
Multitudinis credentiū erat cor unū & rel. Tunc Actu. 4c
ergo introiuit ille discipul⁹, qui uenerat pri
mus ad monumētum. Postquā intrauit Petrus,
intrauit & Iohānes, qui prius uenerat: q̄a sicut Apo
stolus ait, Cum plenitudo gentium introierit, tunc Roma. 15
om̄s Israel saluus fiet. Et nō prius quod spiritale est,
sed quod animale, deinde quod spiritale. Et uidit z
credidit. Quid putādum est uidisse uel credidisse?

Nungd quod dñs surrexerit à mortuis: Nō. Sed uī
dit linteamina posita, & credidit (sicut mulier dixe-
rat) dñm furatum de monumēto. Nam si eius resur-
rectionē credidisset, nequaquā euangelista subiun-
geret: Nondū enim sciebant scripturas, quia
oportebat eum a mortuis resurgere. In quo
loco quanta utilitas sit in intellectu scripturas, de-
monstrat, qñ apostoli ideo dicuntur dñi resurrectio-
nem ignorare, quia scripturas nondū intelligebant,
scilicet quia eo reuelante, à quo procedit om̄is sapi-
entia, ea spiritaliter nondum intelligere didicerant,
Zuc. 24. nondū enim audierant, Quia sic scriptū est in lege
& psalmis & prophetis de me, &c. usque, in remissio-
nem peccatorū. Sin autem apostoli ideo non crede-
bant surrexisse dominum, quia non sciebant scri-
pturas, cesset eorū dementia, qui p̄clara discernere
nolunt, & alios discere uolētes reprehendūt, solumq̄
in alijs inuidēt, qd̄ aut agere nō possunt, aut nōlūt.

IN OCTAVA
Paschæ. I. Iohannis .I.

Charissimi, Om̄e quod natū est ex deo,
uincit mundū: & hæc est uictoria quæ uin-
cit mundum, fides nostra. Quis est autem
qui uincit mundum, nisi qui credit qm̄ le-
sus est Christus filius dei? Et reliqua.

A Vdistis in epistola cū legeretur, fratres cha-
rissimi, Iohannem apostolum nos instruē-
tem atq; dicentē: Om̄e quod natū est ex
deo. i. genus spirituale & deo seruiens, uincit mun-